

Acenocoumarol/Fenprocoumon + Fenylbutazon/Piroxicam

MFB 543A

Protrombinetijd = PT

Onderbouwend	Stof	Effect	Code
Guggisberg W. Ther Umsch 1958;15:327-31. [Article in German] *fenylbutazon werd toegepast als profylaxe van trombo-embolie	acenocoumarol + fenylbutazon	Retrospectief: 1051 patiënten na gyn. ingrepen, waarvan 315 op acenocoumarol+fenylbutazon en 548 alleen fenylbutazon. Fenylbutazon* alleen reduceert 'gerinnungsvalenz' met 30%. Bij combinatie kon acenocoumarol 25% lager worden gedoseerd. Bloedingen (vooral vaginaal) alleen bij de combinatie. Soms transfusie, wondrevisie of tampnade nodig. (NB niet vergeleken met alleen acenoc.). Bij alleen fenylbutazon 2x dodelijke emboliën; bij combinatie met acenocoumarol niet.	3C
O'Reilly RA. Arch Intern Med 1982;142:1634-7.	fenprocoumon + fenylbutazon	5 vrijwilligers 4 dagen op fenylbutazon 300 mg/dag of placebo, dan fenprocoumon 0.6 mg/kg 1-malig: toename AUC-PT gem. 92%; afname spiegels en t1/2 fenprocoumon van 6 naar 4 dagen.	3A
Seiler K. Thromb Diath Haemorrh 1968;19:389.	fenprocoumon + fenylbutazon	kinetiekstudie van enkele dosis fenprocoumon bij 6 vrijwilligers en 46 patiënten op fenprocoumon. En <i>in vitro</i> bepaling gebonden/vrije fractie fenprocoumon na toevoeging van oa fenylbutazon: toename vrije fractie fenpr. (tot 19% bij hoogste spiegel fenylbutaz.)	0A
Shorr RI. Arch Intern Med 1993;153:1665-70.	VKA's + piroxicam (en andere NSAID's)	retrospectieve cohort studie naar peptic ulcers. VKA-gebruikers: incidentie peptic ulcers 14.3/1000 persoonjaren; incidentie van bloedend peptic ulcers 10.2/1000 persoonjaren. Tov. niet-gebruikers hadden VKA-gebruikers een relatief risico van 2.2 op ulcers, vooral door een verhoogd risico op bloedend peptic ulcer (RR 3.3). Tov. niet-gebruikers hadden gebruikers VKA+NSAID een relatief risico van 12.7 op bloedend peptic ulcer. In de studie werden NSAID's in gelijke mate gebruikt door VKA-gebruikers als door niet-VKA-gebruikers.	3C
Bonnabry P. Br J Clin Pharmacol 1996;41:525-30.	acenocoumarol piroxicam	8 vrijwilligers: single dose effect 4 mg acenocoumarol met of zonder 40 mg piroxicam 2 uur vooraf. R-acenocoumarol: toename Cmax 28%, AUC 47%, t1/2 38%; afname klaring 30.8% S-acenocoumarol: toename Cmax 9.5%, AUC 15.4%, t1/2 19.9%; afname klaring 9.8%	3A

Overig	Stof	Effect
SPC Marcoumar, Acenocoumarol Sandoz		anticoagulerende effect kan worden versterkt door fenylbutazon/piroxicam. Combinatie ten zeerste af te raden.

Opmerkingen

De WFG is verantwoordelijk voor de alfanumerieke code. De Commissie Interacterende medicatie VKA's is verantwoordelijk voor de beoordeling van de te ondernemen actie. (combi gecontraïndiceerd. Uitzondering: spondylitis ankylopoetica die niet of onvoldoende reageert op andere NSAID's. In dat geval meld start fenylbutazon/piroxicam + reden van voorschrijven aan trombosedienst, evenals dosiswijziging.)

Hansten: fenylbutazom AVOID, piroxicam USUALLY AVOID.

Stockley - fenylbutazon: "very well established en clinically important. Serious bleeding can occur and concurrent use should be avoided". Piroxicam: established but documentation is only moderate.

PubMed sept 2019: niets nieuws.

Risicofactoren	ulcus in anamnese; overige risicofactoren: gebruik SSRI's, corticosteroiden systemisch
Mitigerende factoren	

	Interactie	Actie	Datum
Beslissing WFG	Ja	Ja	28 juni 2005

Ter informatie: Warfarine

Onderbouwend	Stof	Effect	Code
Bull J. Practitioner 1975;215:767-69.	warfarine + fenylobutazon	- patiënt 5 maanden stabiel op warfarine. 4 dagen na toevoegen fenylobutazon: PT 63 sec (controle: 13 sec), opname vanwege uitgebreide blauwe plekken op armen (ellebogen) en benen; - patiënt 6 maanden op warfarine. 2 weken na start fenylobutazon 100 mg/dag 3dd: PT 82 sec, epistaxis, langdurige bloeding uit snee, rectale bloeding, ophoesten bloed, hematurie. 3 weken na de start: opname met ook grote blauwe plekken op ledematen en romp; hemartrose linkerknie en bilaterale conjunctivale bloedingen. Toegevoegd werd vit K. - patient stabiel op warfarine. 1 week na toevoegen fenylobutazon: PT 89 sec, opname na epistaxis, grote blauwe plekken op kaak, elleboog en kuiten; hemo-globine 3G%; gastrointestinale bloeding. Toegevoegd werden Vit. K en packed cells. Patient hersteld.	(1C)
Mallet L. CJHP 1991;44:93-4.	warfarine + piroxicam	vrouw (87) met atriumfibrilleren en stroke op warfarine 5 mg/dag; PT 16.5-181 sec, PT/C 1.4-1.6. Toename PT naar 24.9 sec 4 dagen na toevoegen piroxicam 20 mg 1dd ivm pijnklachten. Een week later warfarine 2 dagen gestaakt en daarna lager ingesteld (alternerend 2.5 en 5 mg/dag). Over een periode van 3 weken fluctuatie PT 22.7- 24 sec (PT/C 1.8-2.4). 1 maand later: piroxicam gestaakt, dosis warfarine verlaagd tot 2.5 mg/dag; langzame afname PT; 1 maand later weer verhoging warfarinedosis. Comedicatie: digoxine, furosemide, nifedipine en triazolam.	(1B)
Rhodes RS. Drug Intell Clin Pharm 1985;19:556-8.	warfarine + piroxicam	man (60) met longembolie op warfarine ondervond fluctuaties in PT, afname PT van 1.8 naar 1.3x controle (PT/C). Retrospectief bleek dit verklaarbaar door tijdelijk stoppen en herstarten piroxicam ivm knieklachten. Co-medicatie: flurazepam. Hierna 2x de- en rechallenge: bij dechallenge afname PT/C, bij rechallenge toename PT/C	(2A)

Overig	Stof	Effect
O'Reilly RA. Ann N Y Acad Sci 1973;226:293-308.	VKA + fenylobutazon	In vitro-bepaling binding aan albumine. Toevoeging fenylobutazon gaf een 10-voudige reductie in de bindingsmate voor warfarine. Verwezen wordt naar andere publicatie waarbij bij 6 vrijwilligers oiv fenylobutazon PT sterk toenam (grafiek bijgevoegd). → GIC: zeer vaag artikel; gaat het alleen om warfarine?

Acenocoumarol/fenprocoumon + Salicylaten analgetisch (>100 mg)

B

Protrombinetijd = PT

Onderbouwend	Stof	Effect	Code
Altman R. J Thorac Cardiovasc Surg 1976;72:127-9.	acenocoumarol + asz 500 mg	studie met 122 patiënten: acenocoumarol (65) vs acenocoumarol+asz 500 mg/dag (57). PT ingesteld op 1.8-2.3x de normaalwaarde. - risico trombo-embolische aandoeningen 20.3% bij acenocoumarol vs 5.2% combinatie met asz 5.2%. Geen verschil in bloedingsrisico.	3A
Dale J. Am Heart J 1977;94:101-11. NB: anticoagulans onbekend.	anticoagulans + asz 1g	studie naar voor- en nadelen anticoagulanstherapie met of zonder asz 1 gram/dag (na hartklepoperatie). - trombo-embolische events: meer in placebogroep - intracraniale bloedingen: evenveel in beide groepen - gastro-intestinale complicaties: meer in asz-groep	3C

Overig	Stof	Effect
SPC Marcoumar, Acenocoumarol Sandoz		anticoagulerende effect kan worden versterkt door asz en derivaten van salicylzuur. Combinatie ten zeerste af te raden.

Opmerkingen

De WFG is verantwoordelijk voor de alfanumerieke code. De Commissie Interacterende medicatie VKA's is verantwoordelijk voor de beoordeling van de te ondernemen actie.

-Actie Apotheek: gecontraïndiceerd; overleg met voorschrijver over vervanging salicylaat door paracetamol of een ander NSAID.

-Actie Voorschrijver: Salicylaat niet voorschrijven maar vervangen: door paracetamol of een ander NSAID.

Fenylbutazon is niet geschikt als alternatief, want fenylbutazon is ook gecontraïndiceerd.

WFG sept. 2007: grens salicylaten van 300 naar 100 mg.

Hansten (warfarine): USUALLY AVOID. Acetylsalicylzuur vergroot bloedingsrisico door plaatjesremming en mogelijk door erosie maagwand.

Stockley: 'Well documented, clinically important.' Asz 500 mg vergroot risico op bloeding 3-5x, beschadigt maagwand, verlengt bloedingstijd en bij doses 2-4 g/dag verhoogt het de PT.

Risicofactoren	ulcus in anamnese; overige risicofactoren: gebruik SSRI's, corticosteroiden systemisch
Mitigerende factoren	

	Interactie	Actie	Datum
Beslissing WFG	Ja	Ja	28 juni 2005

Ter informatie: Warfarine

Onderbouwend	Stof	Effect	Code
Chesebro JH. J Thorac Cardiovasc Surg 1982;83:90-3.	warfarine + asz 500 mg	beoordelingsstudie warfarine vs warfarine+asz 500 mg/dag vs warfarine+dipyridamol 400 mg/dag na hartklepoperatie. Resultaat na 3 jaar: - ernstige bloedingscomplicaties: W 5% W+A: 14% W+D 4% - trombo-embolieën: W 3% W+A: 4% W+D 1% Auteurs: combinatie met asz is geCI.	(3C)

Cappelleri JC. Am Heart J 1995;130(3 Pt 1):547-52.	warfarine + asz 100-1000mg	meta-analyse van 5 clinical trials: effectiviteit en veiligheid warfarine vs warfarine+asz 100-1000 mg/dag, gem. 400 mg/dag. Warfarine+asz: afname embolie en overall mortaliteit (OR = 0.33); toename bloedingsrisico (OR= 1.65); toename risico GI-bloeding (OR = 3.47) NB: een aantal van de studies uit de meta-analyse zijn referenties uit Stockley/Hansten.	(2-3C)
---	-------------------------------	--	--------

Overig	Stof	Effect
Yip AS. Postgrad Med J 1990;66:367-9.	warfarine + Me-salicylaat cutaan	11 patiënten met verhoogde INR die naast warfarine tevens Me-salicylaatzalf gebruikten (geen andere interagerende medicamenten). INR 3.76-5.5. Blauwe plekken bij 2 en gastro-intestinale bloeding bij 1 patiënt. Na staken methylsalicylaat herstel INR. →Commissie Interacterende medicatie VKA's 9-6-2004: er is geen ervaring met ontregeling door methylsalicylaat op de huid. Cutane salicylaten <u>niet</u> koppelen aan de interactie. Bij gebruik van Me-salicylaat op de huid treedt bij gewoon gebruik geen tot nauwelijks problemen op; bij grote hoeveelheden (2-4 gram/dag) zou ontregeling kunnen optreden.
Littleton F Jr. JAMA 1990;263:2888.	warfarine + Me-salicylaat of trolamine- salicylaat cutaan	- patient op warfarine, PT 1.5x controlewaarde. Opname: vaginale bloeding, ecchymoses in gezicht, op rechterflank en perineum; PT 55 sec (controle 12.4 sec). Herstel na vloeistofoediening, bloedtransfusie en vit K. Retrospectief bleek: grote hoeveelheden zalf met Me-salicylaat gebruikt wegens artralgie. - man op warfarine, PT 1.3-1.5x controlewaarde. Bij controle bleek PT 2.5x de controlewaarde, geen klachten. Patiënt bleek grote hoeveelheden zalf met trolaminesalicylaat gebruikt te hebben. Na staken daalde na 1 week PT weer 1.3x controlewaarde Commissie Interacterende medicatie VKA's: als bij Yip 1990